

Avvikelser fyndlista mm Gravfält Tvååker 30:1

PM: Leif Häggström 2026-04-28

Fornlämningar: L1996:2924, L1996:3402, L1996:3548

SHM dnr: 512-2016-01002, 513-2017-00598, 315-2017-01305, 513-00852-2019

LST dnr: 431-6049-16, 431-3697-17, 431-2839-17, 431-4236-17, 431-5070-17, 431-6287-2019

Fyndfördelningsbeslut dnr: RAÄ-2026-25

Hallands kulturhistoriska museums accessionskatalog: VMF300338

Inledande kommentar

Genomgång av fyndlista kontra det som levererats från de arkeologiska insatserna på gravfältet Tvååker 30:1 samt några noteringar avseende motsägelser i rapporten.

Genomgången av fyndlistans korrekthet görs då fyndfördelning är en fråga om en överlåtelse av ägarskap från staten till museet där museet förbinder sig att tillvarata det överlåtna materialet för framtiden. Det är då extremt viktigt att det är tydligt vad överlåtelsen innehåller. Där har fyndlistan sin juridiska funktion för det mottagande museet. Har något gallrats är det av synnerlig vikt att detta tydligt framgår av fyndlistan.

Avvikelser

Av rapporten framgår bland annat att:

1/ det budgeterades för konservering av 40 metallfynd (s.25).

2/ det skrivs att 40 metallfynd konserverades av ACTA och 1 av SVK (s.52).

3/ att ACTA konserverade 33 föremål (s.326). SVK konserverade 1 föremål.

4/ På s52 står ”Järnföremålen var i mycket dåligt skick och har inte konserverats”. Det framgår inte av rapporten vad som hänt dem.

5/ På s89, fynd i grav 22, anges att det hittats en malsten vilken inte återfinns i fyndlistan samt en löpare (fnr155) vilken i fyndlistan definieras som knacksten.

I den utskrivna fyndlista som medföljde leveransen i tillägg till en utskrift av rapporten anges för ett antal föremål som ”ej skickat”. Detta kan utläsas som att föremålen kommer i en senare leverans. Det kan semantiskt sett inte utläsas som ”gallrat”, ”kasserat” eller ”destruerat”. Av rapporten framgår inte vilka fynd som sparats och vilka som kasserats/gallrats.

Av mail med projektledaren för undersökningen, Petra Nordin, framgår vid direkt fråga om saknade fynd (bilaga 2) att:

1/ Citat: ”Järn som inte är konserverat brukar vi i regel inte skicka in till museer, det brukar kasseras.” Kommentar: Detta är egentligen inget problem så länge det framgår

tydligt av fyndlistan samt i en kolumn i rapporten så att intresserad forskare inte behöver leta efter fynd som inte finns.

2/ Citat: ” Vi hade fryshaveri här i Mölndal i samband med covid – alla föremål som hade ställts in i en frys hade förstörts – allt ifrån stenåldersmaterial till material från Tvååker.”

Kommentar: Detta förklarar fnr 757 samt eventuellt ett par fynd av näver som saknas.

3/ I maillet görs en utveckling kring farliga ämnen i fyndmaterial, tex asbest. Vad detta har att göra med det saknade materialet, exempelvis om det bedömts som giftigt, framgår inte.

I RAÄs riktlinjer anges att det tydligt skall framgå vad som sparats och vad som kasserats. I RAÄs nyligen framtagna fyndlistemall finns en särskild kolumn där man anger om något kasserats.

Som bilaga 1 finns en tabell över samtliga avvikelser efter att fyndlistan jämförts med det som levererats i fyndbackar. Noteras kan även att ordningen i backarna skiljer sig åt. I vissa backar börjar numreringen uppe till vänster i andra nere till vänster. Ett par backar har rader med fyndaskar i annan (blandad) ordning.

Avvikelserna kan sammanfattas i:

1/ 96 st fyndposter ”ej skickat”

2/ 74 st fyndposter som saknas av okänd anledning

3/ 10 st övriga avvikelser

Detta innebär att det finns oklarheter kring 18% av fyndposterna.

Bilaga 1: Tabellöversikt över avvikelser fyndlista – det som levererats

Ett par avvikelser vilka sticker ut har markerats med gult:

Fyndnummer	Art	Avvikelse
7	Bryne, bergart	Ej skickat
13	Brons	Ej skickat
14	Brons	Ej skickat
15	Järn	Ej skickat
16	Järn	Ej skickat
17	Järn	Ej skickat
18	Järn	Ej skickat
19	järn	Ej skickat
21	brons	Ej skickat
24	Mynt 1780	Ej skickat
25	brons	Ej skickat
26	Järnföremål	Saknas
27	Pilspets järn	Saknas
28	järnnit	Saknas
29	Beslag, pincett, kniv	Saknas
30	Betselbeslag	Saknas
31	Beslag	Saknas
32	Bronsfragment	Saknas
33	Järnnit	Saknas
34	Järnbeslag	Saknas
35	Järnbeslag	Saknas
36	järnslagg	Saknas
37	Järn	Ej skickat
38	Järnnit	Ej skickat
39	kniv	Ej skickat
40	Beslag/hänge	Saknas
41	Järnnit	Saknas
42	kniv	saknas
43	Pincett, brons	Ej skickat
44	bronsplatta	Ej skickat
47	Enl fyndlista: bronsföremål I asken: silversmälta + brons	Avvikelse
49	Bronsbeslag	Ej skickat
50	bronsbeslag	Ej skickat
53	Järn	Ej skickat
54	Järnbeslag	Ej skickat
55	Nithuvud	Ej skickat
56	Järnnit	Ej skickat
57	Järn	Ej skickat
58	nål	Ej skickat
60	Puns	Ej skickat

61	Järnring	Ej skickat
62	Järnnit	Ej skickat
63	Remändesbeslag	Ej skickat
64	Ringspänne	Ej skickat
65	Remändesbeslag	Ej skickat
66	Sentida järn	Ej skickat
68	Hästskospänne/ringspänne	Saknas
69	Blyplomb	Ej skickat
70	blyplomb	Ej skickat
72	Kniv	Saknas
73	Beslag	Saknas
74	Järnnit	Saknas
75	Nitar + beslag	Saknas
76	Bly	Ej skickat
77	Smidesslagg	Ej skickat
78	pincett	Ej skickat
90	Flintavslag. Står 2 st innehåller 5 st	Avvikelse
411	Kniv	Ej skickat
413	Blysmälta	Avvikelse! Anges som "Ej skickat" men finns med
414	Järn	Ej skickat
415	bronsten	Ej skickat
417	Brons, tånge?	Ej skickat
418	bronssmälta	Ej skickat
438	Knapp 1700tal	Ej skickat
439	Kaftanknapp i brons, grav 33	Ej skickat
440	Bronsknapp	Ej skickat
441	Bronsknapp, ränessans	Ej skickat
455	Keramik enl tabell Ytterligare 1 fyndpost innehållande slagg från grav 71 har samma nummer	Avvikelse
486	järnbeslag	Ej skickat
488	Bly (eller tenn? Står olika i olika kolumner)	Ej skickat Avvikelse
491	Järnkrampa	Ej skickat
494	Järnkedja skärning?	Ej skickat
497	Järnsyl	Ej skickat
501	Bly, dubbelknapp	Ej skickat
505	Bronsbeslag	Ej skickat
506	Bronsbeslag	Ej skickat
507	Bronsbeslag	Ej skickat
508	Kulknapp	Ej skickat
509	Bronsbeslag	Ej skickat
510	järnspik	Ej skickat
511	Bronsbeslag	Ej skickat
512	Blybeslag	Ej skickat

513	Bronsbeslag	Ej skickat
514	Remsölja	Ej skickat
515	Bronsbeslag	Ej skickat
516	Blyvikt	Ej skickat
517	Bronsbleck	Ej skickat
518	Bronssmälta	Ej skickat
519	bronsbeslag	Ej skickat
520	Lerklining	Ej skickat
521	Lerklining från grav 118	Ej skickat
552	Blyplomb	Avvikelse. Anges som "Ej skickat" men finns med
563	Bronsnit	Ej skickat
564	Bronsbeslag	Ej skickat
565	Järnbeslag	Ej skickat
566	Bronsbleck	Ej skickat
567	Bronsnit	Ej skickat
568	bronsbleck	Ej skickat
624	Flintavfall (?)	Avvikelse! Asken är felmärkt, är märkt fnr324
664	Näver	Saknas
665	Hopsmält silver/guldhänge	Saknas
676	Bronsfragment	Saknas
677	järnspik	saknas
679	Blysmälta	Saknas
680	järnnit	Saknas
682	Blybleck	Saknas
683	Bronsbeslag	Saknas
684	blybeslag	saknas
688	Järnring	Saknas
691	Bronsbeslag	Saknas
692	hästskosöm	saknas
695	Knivspets	Saknas
696	järn	Saknas
697	brons	Saknas
698	Brons	Saknas
699	Brons	Saknas
700	Brons	saknas
701	Brons	Saknas
702	Brons	Saknas
703	Brons	Saknas
704	Brons	Saknas
705	Brons	Saknas
706	Brons	Saknas
707	Brons	Saknas
708	Bly	Saknas
709	Brons	Saknas

710	Brons	Saknas
711	Brons	Saknas
712	Brons	Saknas
713	Brons	Saknas
714	Brons	Saknas
724	Ben grav 22	Saknas
725	Ben grav 72	Saknas
726	Ben grav 68	Saknas
734	Ben grav 68	Saknas
736	Ben grav 70	Saknas
743	Ben grav 72	Saknas
747	Ben grav 68 djur	Saknas
748	Ben grav 68, vuxen man	Saknas
749	Ben grav 68	Saknas
750	Ben grav 68	Saknas
751	Ben grav 64	Saknas
752	Ben grav 68	Saknas
757	Träplanka från brunn	Ej skickad
760	Ben grav 3	Saknas
762	Ben grav 22	Saknas
763	Ben grav 62	Saknas
765	Ben grav 22	Saknas
766	Ben grav 22	Saknas
769	Ben grav 1	Saknas
773	Ben grav 30, människa, vuxen, skalltak	Saknas
803		Avvikelse, 2 påsar från olika gravar med samma nummer
826	Ben grav 98	Saknas
870	Ben grav 104	Saknas
890		Avvikelse. 2 påsar från olika gravar med samma nummer
892	gabbrosten	Ej skickad
914		Avvikelse. 2 påsar från olika gravar med samma nummer
957	järn	Ej skickad
959	Näver	Ej skickad
961	Näver	Ej skickad
963	Järn	Ej skickad
964	bronsfragmetn	Ej skickad
968	järn	Saknas
974	Kniv	Ej skickad
975	Järnnit + söm	Ej skickad
978	Bronsbeslag	Ej skickad

979	Brons, armring med streckdekor	Ej skickad
981	Lerklining	Saknas
983	Bronsfragment	Ej skickad
984	Bronsfragment	Ej skickad
985	Bronsfragment	Ej skickad
986	Bronshandtag	Ej skickad
987	Silverföremål, hänge m dekor? Grav 54	Ej skickad
997	Linbråkningsredskap?	Ej skickad
998	Skyttel?	Ej skickad
999	Träföremål i 3 delar	Ej skickad
1000	Bronskedja grav 86	Ej skickad

Bilaga 2. Mailkonversation

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Ignorera Blockera Ta bort Arkiv Rapportera Svara Svara alla Vidarebefordra Möte Chatta Dela i Teams Zoom Flytta Rensa Regler Snabbsteg Läst / Oläst Kategorisera Flagga Policy Fäst Snooza Skriv ut

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Från: Leif Häggström <leif.haggstrom@museumhalland.se>
Skickat: Onsdag, 15 april 2026 11:12
Till: Petra Nordin <petra.nordin@arkeologerna.com>; Rudd Petra <petra.rudd@lansstyrelsen.se>; Kadefors Ola <ola.kadefors@lansstyrelsen.se>
Kopia: Bo Kölqvist <bo.kolqvist@arkeologerna.com>
Ämne: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Hej Petra (+ Ist och Bo fk)!

Jag håller just nu på att gå igenom materialet från det vikingatida gravfältet Tvååker 30:1. Där finns en hel del spännande fynd som är väl värda att visas i vår kommande basutställning vilket är skälet till att jag börjat jobba med materialet så smått.

Då dyker det upp frågor:
1/ där finns en stor närmare 100 fynd där det anges att de ej skickats. Det är fynd av olika art där man kan utläsa att enstaka antagligen är att betrakta som gallrade (tex fnr757) men där övriga är av sådan art att vi hade förväntat att de skulle kommit tillsammans med det övriga materialet.
2/ jag har bara hunnit dubbelkolla första sidan på fyndlistan men redan där saknas en stor mängd fynd närmare bestämt fnr 26-36 samt 40-42. Dessa saknas alltså utan att där finns en notering om att de ej skickats.

Det är möjligt att det förekommer avvikelser i de resterande 21 sidorna av fyndlistan med. Det gör jag dock först efter att de ej inskickade fynden levererats.

Min fråga är nu när ni avser komma in med kompletterande leverans av det saknade materialet.

Mvh Leif

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Ignorera Blockera Ta bort Arkiv Rapportera Svara Svara alla Vidarebefordra Möte Chatta Dela i Teams Zoom Flytta Rensa Regler Snabbsteg Läst / Oläst Kategorisera Flagga Policy Fäst Snooza Skriv ut

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Statens historiska museer

Från: Leif Häggström <leif.haggstrom@museumhalland.se>
Skickat: den 22 april 2026 08:33
Till: Petra Nordin <Petra.Nordin@arkeologerna.com>; Rudd Petra <petra.rudd@lansstyrelsen.se>; Kadefors Ola <ola.kadefors@lansstyrelsen.se>
Kopia: Bo Kölqvist <Bo.Kolqvist@arkeologerna.com>
Ämne: Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Hej!

Jag aktualiserar detta igen då jag inte fått någon respons från undersökaren (Arkeologerna) på min fråga kring när den kompletterande leveransen av saknat material kan förväntas. Så fort min del i vårt utställningsarbete är avklarad så kommer jag att detaljstudera vad som kommit in då man utifrån mitt stickprov kan misstänka ytterligare stora avvikelser mellan fyndlista och vad som faktiskt levererats.

Mvh Leif

FD Leif Häggström, arkeolog

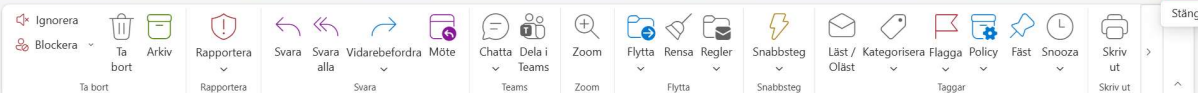
Samlingsavdelningen, Hallands Kulturhistoriska museum

Tel: 070-5480919

leif.haggstrom@museumhalland.se

Visa skrivbordet

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Du svarade Ons 2026-04-22 09:00

Visa konversation

Hej!

Jag har varit på möten uppe på SHM så jag har inte kunnat titta på detta förrän nu. Jag ber om ursäkt.

Järn som inte är konserverat brukar vi i regel inte skicka in till museer, det brukar kasseras.

Tillsammans med SoFa på SHM kommer vi att uppdatera hur vi ska hantera fynd med farliga ämnen i (SHM och Arkeologerna). Jag har varit i kontakt med Bohusläns museum, dig Leif och Göteborgs Stadsmuseum också. Detta för att vi ska försöka göra på samma sätt med vissa fynd som kan innehålla farliga ämnen (asbest, bly m.m.). Torbjörn Brorsson och Ingela har jobbat bra med asbesthaltig keramik t. ex. Asbest finns i material från Öland, Gotland, Bohuslän och Norge. SoFa ska nu inventera sina samlingar. All hantering om asbesthaltigt material måste rapporteras till Arbetsmiljöverket.

Jag har också bätt RAÄ uppdatera sin hemsida med ny information – eftersom den innehöll över 10 år gammalt material. Nya AFS:ar, innebär nya riktlinjer för hantering av fynd också.

Vi hade fryshaveri här i Mölndal i samband med covid – alla föremål som hade ställts in i en frys hade förstörts – allt ifrån stenåldersmaterial till material från Tvååker. Frysens hade slutat fungera. Jag antar att det är det materialet som du också är intresserad av. Det är också kasserat.

Jag kan höra av mig till dig i slutet av veckan.

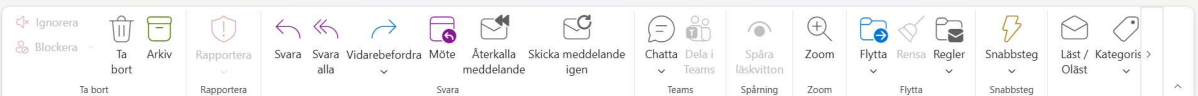
Allt gott!

Mvh Petra

Petra Nordin
Arkeolog, Fil. Mag.

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Leif Häggström

Till: Petra Nordin <petra.nordin@arkeologerna.com>; Rudd Petra <petra.rudd@lansstyrelsen.se>; Kadefors Ola <ola.kadefors@lansstyrelsen.se>
Kopia: Bo Kölqvist <bo.kolqvist@arkeologerna.com>

Ons 2026-04-22 09:00

Hej!

Det är viktigt med tydlighet. Kasserat material måste märkas "kasserat" för att undvika missförstånd. "Ej skickats" kan innebära vad som helst och medför att vi får problem om det blir revision. Fryshaveriet gäller fnr757 vilket framgår av tabellen.

Störst problem är det med de fynd som saknas utan att det står någon notering i tabellen.

Mvh Leif

FD Leif Häggström, arkeolog

Samlingsavdelningen, Hallands Kulturhistoriska museum

Tel: 070-5480919

Leif.haggstrom@museumhalland.se

Från: Petra Nordin <Petra.Nordin@arkeologerna.com>

Skickat: Onsdag, 22 april 2026 08:47

Till: Leif Häggström <leif.haggstrom@museumhalland.se>; Rudd Petra <petra.rudd@lansstyrelsen.se>; Kadefors Ola <ola.kadefors@lansstyrelsen.se>

Kopia: Bo Kölqvist <Bo.Kolqvist@arkeologerna.com>

Ämne: Sv: frågor kring materialet från Tvååker raä 30 vikingatida gravfält

Hej!

Jag har varit på möten uppe på SHM så jag har inte kunnat titta på detta förrän nu. Jag ber om ursäkt.

